

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 141/2024-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Dukar, s.r.o.**, U Plovárny 36/6, Děčín, Česká republika, zastúpenej advokátom JUDr. Patrikom Ozimaničom, Dúbravská cesta 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 42C/32/2020 a proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/36/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 42C/32/2020 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/36/2022. Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu aj krajskému súdu konať a odstrániť prietahy v konaní, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 8 941 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Ústavný súd vyzval 9. januára 2024 sťažovateľku na doplnenie plnej moci pre advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom. Sťažovateľka na túto výzvu zareagovala 2. februára 2024 doplnením plnej moci a tiež doplnením obsahu samotnej ústavnej sťažnosti, ako aj skutkových okolností prípadu.

3. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia a pripojených príloh vyplýva, že žalobou podanou na okresnom súde 27. apríla 2020 sa sťažovateľka ako žalobkyňa domáhala proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)

náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorú podala spolu so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanou ministerstvu. Sťažovateľka tak postupovala z procesnej opatrnosti, čo sa týka možného premlčania jej nároku. Okresný súd najprv 30. apríla 2020 vyzval sťažovateľku na odstránenie väd podania a túto výzvu sťažovateľka splnila 4. júna 2020. V období medzi augustom a októbrom 2020 bolo predmetné súdne konanie prerušené, lebo prebiehalo predbežné prerokovanie nároku na ministerstve. Následne v prvej polovici roka 2021 okresný súd zasielal stranám v konaní procesné vyjadrenia a vyjadrenia vo veci, aby 27. augusta 2021 nariadil pojednávanie na 23. november 2021, na ktorom vyhlásil rozsudok, ktorým zamietol žalobu sťažovateľky v celom rozsahu. Sťažovateľka podala 5. januára 2022 odvolanie, spis bol odvolaciemu súdu predložený 28. februára 2022 a odvolací súd 21. februára 2023 zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Príslušný súdny spis bol 29. marca 2023 vrátený okresnému súdu a sťažovateľka navrhla 2. mája 2023 zmenu svojej žaloby. Po tom, čo sťažovateľka na základe výzvy súdu predložila podanie, ktorým mala odstrániť vady svojho návrhu na zmenu žaloby, okresný súd uznesením zo 7. septembra 2023 odmietol pripustiť zmenu žaloby, ako ju navrhovala sťažovateľka, a to na tom základe, že navrhovanú zmenu žaloby považoval za neurčitú a v konečnom dôsledku teda zastával názor, že sťažovateľka neodstránila vady svojho podania podľa výzvy okresného súdu. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 29. septembra 2023 odvolanie, pričom súdny spis bol krajskému súdu predložený 12. januára 2024. Medzitým sťažovateľka podala 3. januára 2024 aj ústavnú sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka počas priebehu napadnutého súdneho konania aj svojimi sťažnosťami na prietahy poukazovala, že súdy spôsobovali zbytočné prietahy pomerne jednoduchými procesnými úkonmi, ako napríklad zaslanie vyjadrenia protistrane alebo výzva na odstránenie väd podania. V ústavnej sťažnosti konkrétne poukazuje na nasledujúce momenty, ktoré podľa nej predstavovali prietahy v konaní: Výzva žalovanému na vyjadrenie k žalobe bola zaslaná až po približne 5 mesiacoch od pokračovania v konaní po jeho prerušení. Prvé pojednávanie bolo nariadené až po približne 6 mesiacoch, odkedy súd disponoval duplikou žalovaného, a po 13 mesiacoch od pokračovania v konaní po jeho prerušení. O odvolaní bolo rozhodnuté až približne po roku od predloženia spisu krajskému súdu. Po podaní návrhu na zmenu žaloby sťažovateľkou vykonal súd nasledujúci procesný úkon až po 3 mesiacoch, a to aj na základe sťažnosti sťažovateľky na postup súdu. A napokon súdny spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu o odmietnutí zmeny žaloby až po 3 mesiacoch od podania odvolania.

5. Vzhľadom na už uvedené okolnosti sa sťažovateľka domnieva, že jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov bolo porušené. Zdôraznila pritom aj okolnosť, že napadnuté konanie stále nie je právoplatne ukončené a žalobu podala na súde pred takmer 3 rokmi a 9 mesiacmi. V tomto kontexte konštatuje, že predmetná právna vec nie je zložitá a sťažovateľka samotná neprispela k prietahom v konaní, ktoré idú preto výlučne na vrub súdom konajúcim v predmetnej veci.

6. Sťažovateľka napokon poukázala aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Žirovnický proti Českej republike, sťažnosť č. 10092/13 spojená so sťažnosťami

č. 20708/13, 22455/13, 61245/13, 51482/13, 22520/14 a 13258/15, podľa ktorej by konanie na jednom stupni súdnej sústavy v zásade nemalo trvať dlhšie než jeden rok a šesť mesiacov a na dvoch stupňoch dlhšie než dva roky.

7. Sťažovateľka si uplatnila finančné zadosťučinenie vo výške 8 941 eur, ktorú podoprela komplexným výpočtom založeným na stanovisku občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011 a českým manuálom na aplikáciu zákona č. 82/1998 Sb. na prípady odškodňovania prietáhov v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

12. Zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľky je zrejmé, že od podania jej žaloby na okresnom súde do podania jej ústavnej sťažnosti uplynuli 3 roky a 8 mesiacov. Toto časové obdobie nie je ideálne najmä s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľka stále nedisponuje právoplatným rozhodnutím vo svojej veci. Ale zo samotného skutkového stavu, ako ho zhrnula sťažovateľka

vo svojej ústavnej sťažnosti, vyplývajú okolnosti, ktoré v tomto momente spochybňujú možnosť porušenia sťažovateľkinho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Najmä sťažovateľka podala svoju žalobu spolu so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanou ministerstvu. Výsledkom bolo, že súdne konanie muselo byť niekoľko mesiacov prerušené, pokiaľ sa ukončilo toto predbežné prerokovanie. Ďalej súd musel vyzvať sťažovateľku na odstránenie vád jej žalobného návrhu. Rovnako musel súd vyzvať sťažovateľku na odstránenie vád jej návrhu na zmenu žaloby (po tom, čo bola vec vrátená okresnému súdu krajským súdom, pozn.). Sťažovateľka ani po výzve neodstránila nejasnosti svojho návrhu na zmenu žaloby, čo viedlo k jeho odmietnutiu, proti ktorému podala sťažovateľka odvolanie. Všetky tieto okolnosti predstavujú podľa ústavného súdu odbočenia, ktoré znemožňovali a znemožňujú okresnému súdu rozhodovať o merite veci a v konečnom dôsledku ich možno pripočítať na vrub samotnej sťažovateľke.

13. Okrem toho okresný súd v napadnutom konaní rozhodol o žalobe sťažovateľky po roku a pol od podania žaloby (aj keď toto rozhodnutie bolo neskôr zrušené) a krajský súd rozhodol o odvolaní do jedného roka. Tieto časové obdobia reflektujú limity dĺžky rozhodovania, ktoré stanovil ESĽP vo svojom rozhodnutí *Žirovnický proti Českej republike*, na ktoré poukázala sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd ale podotýka, že tieto prísnejšie limity stanovil ESĽP striktnie na kompenzačné konanie (čo v slovenských podmienkach predstavuje aj konanie o zodpovednosti štátu za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom), pretože toto konanie by malo byť priamočiarejšie bez potreby extenzívnejšieho dokazovania. No aj sám ESĽP v predmetnom rozhodnutí *Žirovnický* uznal, že väčšia dĺžka konania môže byť aj v tomto type konania odôvodnená konkrétnymi okolnosťami toho-ktorého prípadu (napr.: *Gagliano Giorgi proti Taliansku*, č. 23563/07, rozsudok zo 6. 3. 2012, § 72; *CE.DI.SA Fortore S.N.C. Diagnostica Medica Chirurgica proti Taliansku*, č. 41107/02 a 22405/03, rozsudok z 27. 9. 2011, § 39; *Francesco Quattrone proti Taliansku*, č. 13431/07, rozsudok z 26. 11. 2013, § 33). Ústavný súd preto konštatuje, že okolnosti uvedené v predošlom bode odôvodňujú dĺžku napadnutého konania nad rámec období uvedených v rozhodnutí *Žirovnický proti Českej republike*.

14. V tomto ohľade teda nemožno doterajšiu dĺžku napadnutého súdneho konania zatiaľ považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná, a preto reálne umožňovala ústavnému súdu dospieť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie k záveru o porušení sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd ešte podotýka, že niekoľkomesačné obdobia, na ktoré odkázala sťažovateľka (a sú zhrnuté v bode 4 odôvodnenia tohto uznesenia), nemožno zatiaľ ani v súhrne považovať za také významné, aby im bolo možné pripísať ústavnoprávnu relevanciu.

15. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci, teda ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade nemohol konštatovať na strane okresného súdu, resp. krajského súdu také nedostatky, na základe ktorých by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku, stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

17. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by okresný súd, prípadne krajský súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nekonali efektívne, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresovala ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu